

Sovyet Rusyada bulunan elçilik ve konsolosluk memurlarından temsil tahsisatı alanların maaşlarına yapılacak zam-aime ve Hariciye vekâletile Düyunu umumiye 1932 senesi bütçelerinde 30 000 liralık münakale yapılmasına dair 1/474 numaralı kanun lâiyhası ve Bütçe encümeni mazbatası

B. M. M. Yüksek Reisliğine

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/3209

28-XII-1932

Sovyet Rusyada bulunan elçilik ve konsolosluk memurlarımızdan temsil tahsisatı olanların maaşlarına yapılacak zamaim ve Düyunu umumiye Bütçesinden 30 000 liranın tenzili ile Hariciye vekâleti bütçesine ilâvesi hakkında Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 19-12-1932 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte şunulmuştur.

Başvekil
İsmet

Suret

Sovyet Hükümeti ahiren diplomatlar da dahil olduğu halde Rusya dahilinde bulunan bilûmum ecanibin her türlü havayıcı zaruriyelerini dolar ile tedarik eylemelerine karar vererek bu kararını tebliğ eylemiştir.

Bazı Devletler ve bilhassa İngiltere ve Fransa sefirleri bu karara karşı itirazatta bulunmuşlar ise de bu itirazları Sovyetlerce nazarı dikkate alınmamıştır.

Dost bir Devlet olan Sovyetlerin ittihaz eyledikleri bu kararı tamamen dahilî bir iş telâkki eden vekâletimiz sair Devletler süferasının bir netice vermemiş ve vermeyecek olan bu itiraz ve müracaatlarına elğimizin iştirakini muvafık bulmamıştır.

Sovyet Rusya dahilinde en küçük ihtiyaç maddeleri bile pek güçlük ve yüksek bedeller ile tedarik edilmekte iken şimdi de bu ihtiyacatın dolar ile tedariki mecburiyeti memurlarımızı aldıkları muhassasat ile geçinemeyecek bir vaziyete duçar eylemiştir.

Memurlarımızın maruz kaldığı bu sıkıntılı vaziyetlerinin mümkün olduğu kadar izalesi ve kendilerine burada ikamet imkânlarının temin edilebilmesi için en âcil bir tedbir olmak üzere temsil tahsisatları beş liraya kadar olanların bu tahsisatlarına dört misli ve temsil tahsisatları beş liradan fazla olanların bu tahsisatlarına üç misli zam icrası zarurî görüldüğünden kânunusandan itibaren mali sene sonuna kadar beş ay için senei haliye bütçesinin 401 inci faslma otuz bin liranın;

Milletler Meclisine girmemiz dolayısıyla meclisin masarifatına senelik iştirak hissemizden bu senenin kânunusanisinde verilmesi muktazi tahsisata karşılık olmak üzere 416 ncı faslın birinci maddesine yüz kırk bin liranın;

Yakında memleketimizi ziyaret edecek olan Afganistan kralı Hazretlerinin biraderleriyle senei

maliye nihayetine kadar gelecek olan sair eenebi misafirlerin izaz ve ikramları için İran Hariciye vezirinin memleketimizi ziyareti ve yeni tayin edilen eenebi sefirler münasebetile ihtiyar olunan masraflardan dolayı tahsisat kalmamış olan 417 inci faslın birinci maddesine elli beş bin liranın;

Bu sene içinde Londrada içtima eyleyecek olan beynelmilel iktisadî konferans ile Cenev de toplanacak olan silâhları kaldırma konferansına ve Cemiyeti akvamın Hükümetimizi aza intihap eylediği on dokuzlar komitesine iştirak eyleyecek olan heyeti murahhasalarımızın yol masrafları ile yevmiyelerine karşılık olmak üzere 421 inci faslın birinci maddesine yetmiş beş bin liranın ki ceman üç yüz bin liranın senei haliye bütçesinin salifülârz tertiplerine zammına muktazi muamelenin ifasma ve dünyayı saran iktisadî buhrandan dolayı hemen bütün memleketlerde geçinme şeraitinde husule gelen âni tahavvüller ve ekseri devletlerin paralarına cebrî kurs vazı suretile ihdas eyledikleri vaziyetlere karşı bir tedbiri ihtiyatî olmak ve memurlarımızın maruz kaldıkları malî vaziyeti korumak üzere esasına hâlel getirilmeksizin 26 - 7 - 931 tarihli ve 1543 numaralı kanuna merbut cetvelde yazılı temsil tahsisatlarının derece ile mukayyet olmaksızın harîçteki memurlarımıza tevziinin vekâlete bırakılmasına mecburiyeti katiye hâsıl olduğundan gerek bu hususta gerek Rusyadaki memurlarımız hakkında ihzar olunan kanun lâyihasının B. M. M. sine arzına yüksek müsaadelerini istirham eylerim efendim.

Hariciye vekili

Maliye vekilliğinin 19 - XII - 1932 tarihli tezkeresi suretidir

30 - XI - 1932 tarihli Hariciye vekâletinin Hazineye havale buyurulan tezkeresi ve ilişik kanun lâyihası mütalea edildi:

Yukarıda arzedilen tezkerede Sovyet Hükümeti tarafından ittihaz ve bilûmum eenebilerin havayici zaruriyelerine tatbik edilen dolar tediyesi mecburiyeti dolayısıyla oradaki elçilik ve konsolosluk memurlarının maruz kaldıkları geçinme sıkıntılarını tahfif için tahsisatlarına üç ve dört misli zam ıerası lüzumundan bahsedilmiş ve bu maksadı teminen bir taraftan bir salâhiyeti kanuniye istihsali ve diğer cihetten de 30 000 liralık bir munzam tahsisatın 401 inci fasla ilâvesi istenildiği gibi Milletler Meclisine iştirak hissesi ve yakında memleketimizi ziyaret edecek olan bazı eenebi zevatın izaz ve ikramları ve beynelmilel iktisat ve silâhları bırakma konferanslarına ve 19 lar komisyonuna iştirak için lâzımgelen tahsisatın ilâvesi istenildiği ve aynı zamanda dünya iktisadî buhranı dolayısıyla her memleketin aldığı döviz tedbirlerine karşı harîçteki memurların vaziyetini korumak üzere esasına hâlel gelmemek üzere 1543 numaralı kanuna merbut cetvelde yazılı tahsisatların derece ile mukayyet olmaksızın tevzii salâhiyetinin Hariciye vekâletine verilmesi için yukarıda arzedilen kanun lâyihasına bir madde ilâve edildiği görülmüştür.

Rusyada tatbik edilen muamele ve orada hikâye edilen pahalılık dolayısıyla bu memleketteki memurların sıkıntılarını izale etmek yolundaki teklife Hazinece de iştirak edilmekte ve ancak bu karar ve tatbika karşı esasen bazı Devletler tarafından itiraz edilmesine ve bu itirazların ileride müsbet bir neticeye isali de melhuz bulunmasına binaen lâyiha kanuniyede teklif edilen üç ve dört misli tahsisat zamlarının zaruretin devamı haline hasrı ve mecburî dolarlar mubayaa keyfiyetinin kaldırılması halinde eski vaziyetin iadesi imkânının vekâleti müşarileyha salâhiyeti dahilinde muhafazası daha faydalı ve Devlet menfaatine daha uygun olacağından mezkûr maddenin bu esasa göre tadilinin teklifi Hazinece muvafık görülmüştür.

Bu esasın istilzam ettiği tahsisat ilâvesinin ancak bu lâyihanın kabulünden sonra mevzubahs olacağından buna müteallik münakale salâhiyetini ikinci madde olarak lâyihaya ilâvesi daha münasip görülmüştür.

Tezkerede bahsolunan diğer tahsisatı munzammalar umumî münakale lâyihasında nazarı itibara alındığından bu kısımdan ayrılmıştır.

1543 numaralı kanuna merbut cetvelin Hariciye vekâletince istenildiği şekilde tadil ve tatbikına salâhiyet hususundaki teklife gelince: Bu şekil teadül kanununun esas ve ruhunu ihlâl etmek itibarile

Hazinece muvafık görülmemekte ve hâdiselerin tecellilerine göre tedbirlerle memurlar vaziyetlerinin muhafazası mümkün ve daha doğru olacağından bu noktadan sarfı nazar buyurulmasını ve tadilen Hazinece tanzim olunan ilişik kanun lâyihasının Yüksek Meclise arzına müsaade buyurulmasını arz ve istirham eylerim efendim.

Maliye vekili
M. Abdülhalik

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. No. 38
Esas No. 1/474

1 - I - 1933

Yüksek Reisliğe

Sovyet Rusyada bulunan elçilik ve konsolosluk memurlarından temsil tahsisatı alanların maaşlarına yapılacak zamaim ve Hariciye vekâletile düyunu umumiyenin 1932 senesi bütçelerinde 30 000 liralık münakale yapılmasına dair İcra Vekilleri Heyetinin 19 - XII - 1932 tarihli içti-marında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Başvekâletin 28 - XII - 1932 tarih ve 6/3029 numaralı tezkeresile encümenimize tevdi kılınan kanun lâyihası Hariciye vekili Beyefendinin huzur ile tetkik ve müzakere olundu.

Rusyada ihtiyaç maddelerinin pahalılığından başka Sovyet hükümeti tarafından verilen karar üzerine diplomatlar da dahil olduğu halde ecanibin havayici zaruriyelerini dolarla tedarik eylemeğe mecbur tutulmaları oradaki memurlarımızın aldıkları maaş ve temsil tahsisatı ile geçinmelerini pek müşkül bir hale koymuştur. Memurlarımızın mali sıkıntılarının mümkün olduğu kadar izalesi için Hükümetçe hazırlanan kanun lâyihası encümenimizde tetkik edilmiş ve kanunun tatbik müddetinin 1932 malî senesi nihayetine kadar devam etmek üzere takyidi ekseriyetle kararlaştırılmıştır. Lâyihanın muaddel şekli Umumi heyetin yüksek tasvibine arz olunur.

Reis vekili	Bu M. M.	Aza	Aza	Aza	Aaza
Konya	Erzincan	Bursa	Çorum	Edirne	Erzurum
<i>K. Husnü</i>	<i>Aziz</i>	<i>Dr. Galip</i>	<i>Mustafa</i>	<i>Faik</i>	<i>Asım</i>
Aza	Aza	Aaza	Aza		
Kayseri	Sivas	Yozgat			
<i>A. Hilmi</i>	<i>Rasim</i>	<i>S. Sırrı</i>			

Rusya Hükümetince ahiren ittihaz olunan karar dolayısıyla memurlarımız hakkında bir tetbir alınması lâzımgelip gelmediğinin 1933 muvazenci umumiye kanunu lâyihasile düşünülmesi ve binaenaleyh lâyihanın tehiri fikrindeyim

Isparta
Mükerrem

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Sovyet Rusyada bulunan elçilik ve konsolosluk memurlarımızdan temsil tahsisatı alanların maaşlarına yapılacak zamaim ve Düyunu umumiye bütçesinden 30 000 liranın tenzili ile Hariciye vekâleti bütçesine ilâvesi hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1 — Sovyet Rusyada bulunan elçilik ve konsolosluk memurlarımızdan temsil tahsisatı beş liraya kadar olanların bu tahsisatlarına dört misle ve temsil tahsisatları beş liradan fazla olanların bu tahsisatlarına üç misle kadar zam ıerasına Hriciye vekili mezundur.

MADDE 2 — Düyunu umumiye bütçesinin 195 inci faslına mevzu tahsisattan 30 000 lira tenzil edilerek Hariciye vekâleti bütçesinin 401 inci faslına ilâve edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya Hariciye ve Maliye vekilleri memurdur.

19 - XII - 1932

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V.	Mal. V.		Mf. V.

<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Dr. Reşit Galip</i>
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.
<i>Hilmi</i>	<i>M. Celâl</i>	<i>Dr. Refik</i>
G. İ. V.	Zr. V.	
	<i>Muhlis</i>	

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Sovyet Rusyada bulunan elçilik ve konsolosluk memurlarının temsil tahsisatlarına zam yapılması hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1 — Sovyet Rusyada bulunan elçilik ve konsolosluk memurlarından beş liraya kadar temsil tahsisatı olanların temsil tahsisatlarına dört ve beş liradan fazla olanların bu tahsisatlarına üç misle kadar zam ıerasına Hariciye vekili mezundur.

MADDE 2 — 1932 malî senesi düyunu umumiye bütçesinin 195 inci faslından 30 000 lira tenzil edilerek Hariciye vekâleti bütçesinin 401 inci faslına nakledilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanun 1 kânunusani 1933 tarihinden 31 mayıs 1933 tarihine kadar tatbik edilmek üzere neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya Hariciye ve Maliye vekilleri memurdur.